

Elżbieta Kempisty, K. Kowalski

Stacze, gm. Wiśniewo Ełckie, woj.
suwalskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 9, 45-46

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

o charakterze jam oraz 33 jamy postłupowe. W dwóch wypadkach rzędy słupów wydają się wiązać z bardzo dużymi obiektami wziemnymi /jama 2 o długości 8,11 m i jama 4 - 9,76 m/. Wydaje się, że mamy tu do czynienia z zagłębionymi w całość poziomami użytkowymi naziemnych budowli słupowo-plecionkowych. Obfite warstwy spalenizny stwierdzone w wypełniskach jam wskazują, iż istniejące w przebadanej partii osady budowle uległy pożarowi. Uzyskany materiał zabytkowy pochodzi wyłącznie z wypełnisk obiektów, jako że nie zachowała się warstwa kulturowa. Jest to przede wszystkim ceramika, krzemienie, kilka ułamków narzędzi kamiennych, w tym tzw. motyk w kształcie kopyta szewskiego.

Zwraca uwagę całkowity brak materiału kostnego. Krzemienie to przede wszystkim odpady produkcyjne, uzyskano jednak serię drapaczy oraz kilka sierpaków i jeden przekuwacz. Dominuje zdecydowanie krzemień jurajski. Bardzo ciekawy jest materiał ceramiczny. Dominuje ceramika o charakterze szareckim. Stosunkowo duży odsetek jednak stanowią ułamki zdobione wyłącznie trójkątnymi odciskami stempelkowymi, przy czym odciski te układane są w rzędy ustawiające się w motywy krokwiaste.

Całokształt inwentarza ceramicznego nawiązuje bardzo wyraźnie do tego zestawu form i motywów ornamentacyjnych, które na terenie Czech wyznaczają etap przejściowy od kultury ceramiki wstęgowej rytej do kultury ceramiki wstęgowej klutej.

Badania będą kontynuowane.

STACZE, gm. Wiśniewo Elckie
woj. suwalskie
Stanowisko 1

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzili dr Elżbieta Kempisty i mgr K. Kowalski. Finansował WKZ w Białymstoku. Drugi sezon badań. Osada z młodszej epoki kamienia.

Stanowisko 1. Kontynuowano eksplorację wykopu I metodą analogiczną do stosowanej w ubiegłym roku. Przebadano 81 m². Stwierdzono występowanie warstw: próchnicy grubości około 20 cm, warstwy kulturowej grubości od 10 do 40 cm i warstwy żółtego piasku - z wkopanymi weń nielicznymi i słabo czytelnymi obiektami. Warstwa kulturowa rozdziela się na dwie części: górną o zabarwieniu intensywnym, ciemnoszarobrazowym i dolną o zabarwieniu jaśniejszym, szarobrazowym. Uchwycono 3 obiekty wkopane do głębokości 60-70 cm od powierzchni ziemi. W jednym z nich - jamie wystąpiły nieliczne węgle drzewne. Zabytki ruchome występowały do głębokości 70/80 cm,

najliczniej w spągu próchnicy i w stropie warstwy kulturowej. Wydobyto 4206 zabytków krzemiennych, w tym 181 rdzeni i narzędzi oraz ich fragmentów, a także 4146 fragmentów naczyń znajdujących analogie w ceramice z Sośni zaliczanej do młodszej fazy kultury niemeńskiej. Odkryto także kilka drobnych ułamków naczyń kultury ceramiki sznurowej.

Wśród narzędzi krzemiennych wystąpiły: drapacze, skrobacze, ryłce, pazury, półtylczaki, tylczaki, wióry i odłupki łuskane oraz grociki o powierzchniowym łuskaniu. Zbiór ten nosi zarówno cechy neolityczne jak i mezolityczne. Brak dobrze datowanych materiałów porównawczych nie pozwala na dokładne sprecyzowanie chronologii. Wstępnie całość została zaliczona do kultury niemeńskiej. Czy formy mezolityczne, występujące na tym stanowisku, posiadają neolityczną metrykę, czy też mamy tu do czynienia z mechanicznie przemieszanyymi zespołami, nie jest jeszcze jasne.

Teren należy wyłączyć spod użytkowania w celu zabezpieczenia go przed dalszymi zniszczeniami.

Materiały po opracowaniu zostaną przekazane Konserwatorowi Zabytków Archeologicznych na województwo białostockie.

Badania będą kontynuowane.

STARY ZAMEK, gm. Sobótka
woj. wrocławskie
Stanowisko 2a

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadzili mgr mgr Jerzy i Krystyna Romanowowie. Finansowało Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu. Trzeci sezon badań. Osada wielokulturowa z młodszej epoki kamienia, epoki żelaza i wczesnego średniowiecza.

Przebadano obszar o powierzchni 600 m². Odkryto i wyeksplorowano 98 obiektów osadniczych reprezentujących różne fazy i okresy chronologiczne, począwszy od początku młodszej epoki kamienia do wczesnego średniowiecza włącznie.

Najstarsze ślady osadnictwa na stanowisku związane są z kulturą ceramiki wstęgowej rytej, jej najstarszą fazą rozwojową, do tej pory nieznaną w Polsce. Kolejną fazę osadniczą na stanowisku reprezentuje kultura ceramiki wstęgowej klutej. Z kulturą tą związane jest odkrycie trapezowatego domu o konstrukcji słupowej, długości 35 m, szerokości ściany